

$$\begin{array}{r} 3 \times 400 + 4 \times 20 + (15 + 1) \\ 1296 \end{array} = 1296 \quad (13)$$

$$\begin{array}{r} 1 \times 400 + 1 \times 20 + (10 + 2) \\ 432 \end{array} = \begin{array}{r} 2 \times 216 \\ 432 \end{array} \quad (14)$$

$$\begin{array}{r} 1 \times 400 \\ 400 \end{array} = \begin{array}{r} 216 + 5 \times 36 + 4 \\ 400 \end{array} \quad (15)$$

$$\begin{array}{r} 1 \times 8000 \\ 8000 \end{array} = \begin{array}{r} 7776 + 216 + 6 + 2 \\ 8000 \end{array} \quad (16)$$

- (b)
- $42 = 2 \times 20 + 2$: *öm-pöhualli-om-öme*;
 - $494 = 1 \times 400 + 4 \times 20 + 10 + 4$: *cen-tzontli-on-nāuh-pöhualli-om-mahtlactli-on-nāhui*.
- (c)
- $43 = 36 + 6 + 1$: *fete nimbo ngámbi*;
 - $569 = 2 \times 216 + 3 \times 36 + 4 \times 6 + 5$: *yànpa-ro tarumba yenówe fete asàr tàxwo tambaroy*.

Uppgift nr 2. Verbformens struktur:

- I.
- **me-**: bekräftande form, presens, indikativ,
 - ROT,
 - **-pe** ‘verkligen’, **-fe** ‘låtsas’, **-f** ‘att kunna’, **-n** — infinitiv.

I denna delen av ordet:

1. $C + -C > CəC$ (**de** + **-f** + **-n** > **de-f-ə-n**, **me-** + **bəb** + **-pe** > **me-bəb-ə-pe**).
2. Den sista stavelsen är betonad om den är sluten annars ligger betoningen på nästsista stavelsen (**defən** > **defən**, **mešxepe** > **mešxépe**).
3. $CéC(C)e > CáC(C)e$ (**méšxe** > **mášxe**, **mešxépe** > **mešxápe**).

- II. **-xe** — plural, **-t** — preteritum, **-me** — konditionalis, **-qəm** — nekande form.

Svar:

- (a)
zeqén	<i>att bita</i>
medéf	<i>(han/hon) kan sy</i>
medáfe	<i>(han/hon) låtsas sy</i>
səfən	<i>att kunna brinna</i>
meg^wəš'əʔe	<i>(han/hon) talar</i>
məbáb	<i>(han/hon) flyger</i>
- (b)
çentχ^wéfme	<i>om (han/hon) kan glida</i>
šxáfexeqəm	<i>(de) låtsas inte äta</i>
bəbəft	<i>(han/hon) kunde flyga</i>
šxet	<i>(han/hon) åt</i>
ʔəg^wərəg^wəpeme	<i>om (han/hon) verkligen darrar</i>

- (c) **mádexe** (de) *sy*
mebəbáfexe (de) *låtsas flyga*
sópet (han/hon) *brann verkligen*
šxéfqəm (han/hon) *kan inte äta*
g^wəš'əʔexeme om (de) *talar*
mezáqexe (de) *biter*

Uppgift nr 3.

- (a) 1. Låt den första bokstaven vara som den är.
2. Ta bort *h* och *w*.
3. Ersätt alla konsonanter med siffror (bokstäver vars vanligaste uttal är snarlikt grupperas):

<i>bpv</i> (<i>f</i>)	<i>cgjkqs</i> (<i>xz</i>)	<i>dt</i>	<i>l</i>	<i>mn</i>	<i>r</i>
1	2	3	4	5	6

4. Slå ihop grupper av två eller fler av samma siffra till en enda.
5. Ta bort alla vokaler (*a, e, i, o, u, y*).
6. Behåll bara de tre första siffrorna eller lägg till nollor så att resultatet alltid blir en bokstav och tre siffror.
- (b) *Allaway: A400, Anderson: A536, Ashcombe: A251, Buckingham: B252, Chapman: C155, Colquhoun: C425, Evans: E152, Fairwright: F623, Kingscott: K523, Lewis: L200, Littlejohns: L342, Stanmore: S356, Stubbs: S312, Tocher: T260, Tonks: T520, Whytehead: W330.*
- (c) *Ferguson: F622, Fitzgerald: F326, Hamnett: H530, Keefe: K100, Maxwell: M240, Razey: R200, Shaw: S000, Upfield: U143.*

Uppgift nr 4. Regler:

- Ordföljd: V P (S/O); S/O P V Poss, V P Poss; S Poss.
- V = verb (preteritum → futurum: *-bi* → *-ba*, ∅ → *-jba*).
- S = subjekt (substantiv). Ett transitivt verbs subjekt får ändelsen *-ni*.
- O = objekt (substantiv).
- P = pronomen (subjekt + objekt) + tempus:
 - subjekt:
 - * 1 person *ngV-*,
 - * 2 person *nyV-*,
 - * 3 person $\left\{ \begin{array}{l} \text{intransitivt verb: } gV- \\ \text{transitivt verb: } \left\{ \begin{array}{l} \text{maskulinum } gVnV- \\ \text{femininum } ngVyV-; \end{array} \right. \end{array} \right.$
 - objekt: 1 person *-ngV*, 2 person *-nyV*, 3 person *-∅*;

– V är vokaler (preteritum: i, \dots, i, a ; futurum: u, \dots, u).

$$\bullet \text{ Poss} = \text{ägt: } \left\{ \begin{array}{l} \text{'+' : } -ngu \\ \text{'-' : } -wa \end{array} \right\} \left\{ \begin{array}{l} \text{ägare} \\ \text{maskulinum: } -ji \\ \text{femininum: } -nya \end{array} \right\}$$

- (a) 1. *Alayulujba nguyunyu bungmanyani.* Gumman kommer att hitta dig.
 2. *Yagu gininya.* Han övergav dig.
 3. *Janji darrangguwaji.* Hunden har inte en stav.
 4. *Ngirra nya alanga.* Du stal flickan.
 5. *Daguma nyinga.* Du slog mig.
 6. *Dirragbi ga balamurrungunya.* Hon hoppade med spjutet.
- (b) 7. Du kommer att överge mig. *Yagujba nyungu.*
 8. Läkaren sov. *Gulugbi ga ngunybulugi.*
 9. Mannen kommer att rymma med pengarna. *Juwa gu bardba gijilulunguji.*
 10. Han kommer att stjåla hunden. *Ngirrajba gunu janji.*
 11. Flickan såg dig. *Ngajbi ngiyinya alangani.*

Uppgift nr 5.

(a) $(\circ) \frac{\circ\circ\circ\circ}{\infty\infty} \circ \frac{\circ\circ\circ\circ}{\infty\infty}, \quad \left| \begin{array}{l} \circ = V (a, e, i, o, u) \\ \infty = VV (aa, ee, ii, oo, uu) \end{array} \right.$

36.	war	is—maa—ciil	daa-	rood	×	
37.	dir mi-	yaad	wa-	daag-	taan	✓
38.	laba-	daad	ka	duu-	diye	✓
39.	ka jan-	na-daad	daa-	hiye	×	
40.	adi-	ga i-	yo	deris-	kaa	✓
41.	diga-	xaar-	ka	mari-	yoo	✓
42.	ciid i-	yo doo-	lo di-	raac	×	
43.	noo-	ma kee-	neen	darka	×	
44.	ka-	yaa-	yaa mi-	yaan	×	
45.	wu-	kaa	dan-	qaa-	baan	✓